

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет фізичної культури
кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	«Долікарська медична допомога у невідкладних станах», українська
Викладачі	Чаплінський Ростислав Борисович, кандидат медичних наук, доцент, телефон 097 973 1942
Профайл викладачів	https://kaf_fiz_reabil@kpnu.edu.ua
E-mail:	chaplinskyi.rostyslav@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392
Консультації	Понеділок: 14.20 - 16.00; Четвер: 14.10 - 16.00

2. Анотація до курсу

Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія надасть можливість майбутнім фізичним терапевтам, ерготерапевтам здобути теоретичні знання щодо визначення змісту, ролі й завдань дисципліни у підготовці фахівців з фізичної реабілітації, забезпечення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення 8-ми тем, які розглядатимуться на лекційних та відповідно на практичних заняттях: «Основні принципи застосування лікарських препаратів. Гострі отруєння», «Асептика і антисептика», «Принципи та методи реанімації», «Перша допомога при кровотечах», «Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи», «Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення та органів сечовиділення», «Опіки, відмороження, електротравми, утоплення», «Десмургія».

Оволодіння навчальним матеріалом на належному рівні здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія надасть їм можливість надавати долікарську медичну допомогу при різних невідкладних станах.

3. Мета та цілі курсу

Мета курсу «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» полягає у формування в студентів знань про основні принципи застосування лікарських препаратів, асептику та антисептику, десмургію, долікарську медичну допомогу при різних невідкладних станах, формування практичних вмінь і

навичок щодо долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний).

5. Результати навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» у здобувачів першого (бакалаврського) рівня формуються наступні загальні компетентності: здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність діяти соціально відповідально та свідомо, здатність працювати в команді, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Спеціальні фахові компетентності: здатність розуміти та пояснювати основні принципи застосування лікарських препаратів, правильно оцінювати стан потерпілого при різних гострих отруєннях та надавати долікарську медичну допомога, розуміти та пояснювати основи асептики та антисептики, розуміти та оцінювати зміни, які відбуваються в організмі людини при виникненні термінального стану, здатність оволодіти принципами та методами реанімації при зупинці дихання та кровообігу, розрізняти види кровотеч, оцінювати їхню небезпеку, надавати першу допомогу при різних кровотечах, надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи, надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення та органів сечовиділення, надавати потерпілому першу допомогу при опіках, відмороженнях, електротравмах, утопленнях, пояснювати особливості видів пов'язок, накладати пов'язки на різні ділянки тіла, володіти методами транспортування потерпілих.

За наслідками вивчення курсу здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинні **знати**:

- Питання основних принципів застосування лікарських препаратів, асептики та антисептики, десмургії, долікарської медичної допомоги при різних невідкладних станах.
- Вклад українських вчених у розвиток питань долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.
- Питання охорони праці і техніки безпеки при роботі з обладнанням.
- Принципи роботи з джерелами знань: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичною пресою.
- Основні принципи отримання, збору, аналізу, порівняння, систематизації і узагальнення інформації, практику підготовки інформаційних і науково-методичних матеріалів.
- Способи обробки, аналізу та представлення результатів, отриманих в процесі виконання досліджень.

Вміти:

- Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання в практичній діяльності.
- Володіти різними методами долікарської медичної допомоги у невідкладних станах.

- На практиці застосовувати знання щодо основних принципів застосування лікарських препаратів, асептики та антисептики, десмургії, надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах.
- Використовувати навчальне обладнання, технічні засоби навчання.
- Проводити лекційну й пропагандистську роботу.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	Фізична реабілітація, 227 Фізична терапія, ерготерапія
Рік навчання/ рік викладання	перший 2022-2023/ перший
Семестр вивчення	другий
Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.
Лекційні заняття	22 год.
Практичні заняття	26 год.
Семінарські заняття	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.
Самостійна робота	72 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Для вивчення курсу «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» здобувачі вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» повинні володіти базовими знаннями з дисциплін: «Анатомія людини», «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

9. Політики курсу

Запізненні завдання (письмові роботи). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості здати домашні завдання (реферати) викладач надає можливість для їх повторного виконання і здачі у визначеним ним строк.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Університету та Правил; відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни;

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Схема курсу

Дата / кількість акад. годин	Тема, план	Форма заняття	Матеріали	Література Інтернет-ресурси	Завдання, год.	Вага оцінки (балів)	Термін виконання
Другий семестр 4 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 1. Основні принципи застосування лікарських препаратів. Гострі отруєння. <ul style="list-style-type: none"> • Шляхи введення лікарських засобів. Всмокування. • Основні види дії лікарських речовин. • Гострі отруєння. Долікарська медична допомога при гострих отруєннях. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 6] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 2. Асептика і антисептика. <ul style="list-style-type: none"> • Основні поняття про асептику і антисептику. • Антисептика. Хімічні антисептичні речовини. Біологічні антисептичні речовини. • Асептика. Перев'язувальний матеріал і його стерилізація. Хірургічний інструментарій та його стерилізація. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 4 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 3. Принципи та методи реанімації. <ul style="list-style-type: none"> • Термінальні стани. • Порушення в організмі при термінальних станах. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр

	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання реанімації. • Реанімація при зупинці дихання. Техніка штучної вентиляції легень рот в рот або рот в ніс. • Реанімація при зупинці кровообігу. Техніка зовнішнього масажу серця та його ефективність. 						
Другий семестр 4 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 4. Перша допомога при кровотечах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Види кровотеч. • Перша допомога при зовнішніх кровотечах. • Техніка накладення джгута. • Перша допомога при деяких зовнішніх і внутрішніх кровотечах. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 5. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бронхіальна астма. • Кровохаркання і легенева кровотеча. • Артеріальна гіпертензія. Гіпертонічний криз. • Ішемічна хвороба серця. Стенокардія. Інфаркт міокарда. • Гостра лівошлуночкова недостатність. • Непритомність. • Колапс. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр

Другий семестр 2 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 6. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення та органів сечовиділення. <ul style="list-style-type: none"> • Гострий гастрит. • Шлункова кровотеча. • Печінкова коліка. • Цистит. • Ниркова коліка. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 7. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. <ul style="list-style-type: none"> • Опіки, термічні опіки. • Хімічні опіки. • Відмороження. • Замерзання. • Електротравма. • Ураження блискавкою. • Утоплення, задушення. 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 8. Десмургія. <ul style="list-style-type: none"> • Десмургія, види пов'язок. • М'які пов'язки. • Індивідуальний перев'язувальний пакет. Правила бинтування. • Основні типи бинтових пов'язок. • Сітчасто-трубчасті пов'язки. • Техніка накладення м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (голову, верхню і нижню 	Лекція	Лекційний матеріал https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5, 6] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати основну літературу - 2 години.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр

	<p>кінцівки, нижню половину живота, верхню третину стегна, грудну клітку)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тверді пов'язки. • Імобілізація. • Транспортування потерпілих. • Положення потерпілого (захворілого) при транспортуванні. • Принципи черговості транспортування при масових травмах. 						
Другий семестр 4 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 1. Основні принципи застосування лікарських препаратів. Гострі отруєння.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шляхи введення лікарських засобів. Всмоктування. • Основні види дії лікарських речовин. • Гострі отруєння. Долікарська медична допомога при гострих отруєннях. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 6] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах. Тема 2. Асептика і антисептика.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні поняття про асептику і антисептику. • Антисептика. Хімічні антисептичні речовини. Біологічні антисептичні речовини. • Асептика. Перев'язувальний матеріал і його стерилізація. Хірургічний інструментарій та його стерилізація. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 4] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога при невідкладних</p>	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/	Опрацювати конспект лекції -	За результати	Другий семестр

4 год.	<p>станах.</p> <p>Тема 3. Принципи та методи реанімації.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Термінальні стани. • Порушення в організмі при термінальних станах. • Завдання реанімації. • Реанімація при зупинці дихання. Техніка штучної вентиляції легень рот в рот або рот в ніс. • Реанімація при зупинці кровообігу. Техніка зовнішнього масажу серця та його ефективність. 		course/view.php?id=392	course/view.php?id=392	1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	
Другий семестр 4 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 4. Перша допомога при кровотечах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Види кровотеч. • Перша допомога при зовнішніх кровотечах. • Техніка накладення джгута. • Перша допомога при деяких зовнішніх і внутрішніх кровотечах. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 4 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 5. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної системи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бронхіальна астма. • Кровохаркання і легенева кровотеча. • Артеріальна гіпертензія. Гіпертонічний криз. • Ішемічна хвороба серця. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр

	<p>Стенокардія. Інфаркт міокарда.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гостра лівошлуночкова недостатність. • Непритомність. • Колапс. 						
Другий семестр 4 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 6. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях системи травлення та органів сечовиділення.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гострий гастрит. • Шлункова кровотеча. • Печінкова колика. • Цистит. • Ниркова колика. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[1, 2, 3, 4, 7] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 7. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Опіки, термічні опіки. • Хімічні опіки. • Відмороження. • Замерзання. • Електротравма. • Ураження блискавкою. • Утоплення, задушення. 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр
Другий семестр 2 год.	<p>Модуль І. ЗМ 1. Долікарська медична допомога у невідкладних станах.</p> <p>Тема 8. Десмургія.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Десмургія, види пов'язок. • М'які пов'язки. • Індивідуальний перев'язувальний пакет. Правила бинтування. • Основні типи бинтових 	Практичне заняття	Матеріали практичних занять https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	[2, 3, 5, 6] https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=392	Опрацювати конспект лекції - 1 годину. Опрацювати основну літературу - 1 годину.	За результати поточного контролю змістовий модуль оцінюється в 60 балів.	Другий семестр

	<p>пов'язок.</p> <ul style="list-style-type: none">• Сітчасто-трубчасті пов'язки.• Техніка накладення м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (голову, верхню і нижню кінцівки, нижню половину живота, верхню третину стегна, грудну клітку)• Тверді пов'язки.• Імобілізація.• Транспортування потерпілих.• Положення потерпілого (захворілого) при транспортуванні.• Принципи черговості транспортування при масових травмах.						
--	---	--	--	--	--	--	--

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання курсу «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» здійснюється на практичних заняттях. Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за результатами усного опитування, самостійної роботи отримують відповідні оцінки. За результатами поточного контролю здобувачі вищої освіти можуть набрати максимальну кількість балів, яка дорівнює 60 балам.

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12- бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

З дисципліни «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня пишуть одну модульну контрольну роботу (вона оцінюється у 40 балів) й виконується у письмовій формі.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Загальна кількість балів, яка виділяється на поточний контроль і модульну контрольну роботу загалом складає 100. Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, вчасно не отримують залік. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий - комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету. Якщо студент ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рекомендована література

Основна

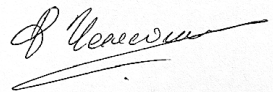
1. Антипчук Ю.П. Анатомія і фізіологія дитини (з основами шкільної гігієни). К.: Вища школа, 1984. 180 с.
2. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах: [навчальний посібник]. Ч. I. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2006. 360 с.
3. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах: [навчальний посібник]. Ч. II. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2006. 340 с.

4. Головка О. Ф. Основи медичних знань щодо профілактики, діагностики та надання невідкладної допомоги при загрозливих для життя станах: [навчальний посібник]. Ч. III. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2006. 140 с.
5. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я. К.: Арістей, 2007. 616 с.
6. Мойсак О.Д. Практичні роботи з курсу “Основи медичних знань”. К., 1992. 195 с.
7. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря: [навч. посіб., А. В. Єпішин, Н. А. Хабарова, П. Я. Шерстюк; за заг. ред. А. В. Єпішина]. 2-ге вид., без змін. Тернопіль : ТДМУ, 2016. 380 с.

Допоміжна

1. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи. К.: Здоров'я, 2000. 222 с.
2. Сестринська справа: [за ред. М.Г. Шевчука]. К.: Здоров'я, 1994. 493 с.
3. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Фізична терапія юних спортсменів із спортивним серцем. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти: збірник наукових праць / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 2021. Вип. 10. С. 117-122.
4. Чаплінський Р.Б. Спеціальні методи профілактики травм в спорті. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Аксіома. 2019. Випуск 15. С. 97-100.
5. Чаплінський Р.Б. Забезпечення безпеки учасників програм реабілітації із серцево-судинними захворюваннями, як ефективний засіб попередження ускладнень. Збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів і аспірантів: вип. 5, у 3 т. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, інформаційно-видавничий відділ. 2006. Т. 3. С. 145-147.

Розробник силабуса



Ростислав ЧАПЛІНСЬКИЙ